

CZU 343.33:351.86(478)

DOI 10.5281/zenodo.4320431

ACTIVITATEA MERCENARILOR CA GENERATOR DE RISCURI PENTRU SECURITATEA NAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Alexandru PARENIUC,
doctor în drept, conferențiar universitar

Vasili BEDA,
doctorand

ACTIVITY OF MERCENARIES AS A GENERATOR OF RISKS FOR THE NA- TIONAL SECURITY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Alexandru PARENIUC,
PhD, associate professor

Vasili BEDA,
PhD student

Studiul reprezintă o analiză a fenomenului de mercenariat prin prisma implicării în activitatea respectivă a cetățenilor Republicii Moldova. În acest sens este remarcat că activitatea mercenarilor reprezintă un fenomen social-periculos, efectele cărui au o influență considerabilă asupra securității naționale, generând tendințe de instabilitate inclusiv pe palierul prevenirii și combaterii terorismului și altor manifestări violente ale extremismului.

În cadrul cercetării sunt analizate cauzele principale ce determină unii cetățeni ai Republicii Moldova la acceptarea propunerii de a fi înrolați în rândurile structurilor militarizate neconstituționale pentru participarea în teatrele de conflicte militare din estul Ucrainei, dar și în alte zone de conflicte militare de pe mapamond.

De asemenea, investigația efectuată ne-a permis să constatăm că problematica activității mercenarilor moldoveni este actuală în prezent și necesită o atenție a organelor de aplicare a legii în procesul valorificării riscurilor de natură extremistă în adresa securității statului.

Cuvinte-cheie: *mercenar, activitatea mercenarilor, securitatea națională, risc cu caracter extremist-terrorist, conflict armat.*

The study represents an analysis of the mercenary phenomenon in terms of involvement in the respective activity of the citizens of the Republic of Moldova. In this regard, it is noted that the activity of mercenaries is a social-dangerous phenomenon, the effects of which have a considerable influence on national security, generating trends of instability including in the prevention and combating of terrorism and other violent manifestations of extremism.

The research analyzes the main causes that determine some citizens of the Republic of Moldova to accept the proposal to be enrolled in unconstitutional militarized structures for participation in theatres of military conflict in eastern Ukraine, but also in other areas of military conflict around the world.

Also, the investigation allowed us to ascertain that the issue of the activity of the Moldovan mercenaries is currently actual and requires the attention of law enforcement agencies in the process of capitalizing on extremist risks to state security.

Keywords: *mercenary, activity of mercenaries, national security, extremist-terrorist risk, military conflict.*

Introducere. Activitatea mercenarilor ca fenomen social-periculos este cunoscut comunității internaționale începând cu perioada antică, dezvoltându-se și căpătând o formă complexă și complicată până în perioada contemporană.

Potrivit cercetătorului G. Alibaeva, odată cu începutul epocii moderne, care s-a manifestat, inclusiv, prin formarea statelor naționale, s-a

Introduction. The activity of mercenaries as a social-dangerous phenomenon is known to the international community since the ancient period, developing and acquiring a complex and complicated form until the contemporary period.

According to the researcher G. Alibaeva, with the beginning of the modern era, which manifested itself, including the formation of nation-

constituit și o legătură directă între conceptul de suveranitate de stat și definiția războiului [1]. Această conexiune a obținut o formă clasică în definiția lui Karl Clausewitz, potrivit căruia „războiul este o continuare a politicii” [2, p.16]. De acum înainte războiul a devenit un monopol al statului. Numai statul avea dreptul să declare război și să-l ducă cu o armată regulată. Totodată, în calitate de rival al său nu putea fi decât un alt stat și armata acestuia. Acțiunile militare care nu se încadrează în această definiție, în consecință, nu pot fi clasificate ca război. Pentru desemnarea lor au fost utilizate alte definiții, cum ar fi „operațiune antiteroristă”, „conflict de intensitate redusă” etc. [3] Acest principiu a devenit, de asemenea, fundamental pentru dreptul internațional și a fost consacrat în Convenția de la Geneva din 1864 [4], Convenția de la Haga din 1899 [5], precum și în Convenția de la Haga privind legile și obiceiurile de război terestru din 1907 [6].

După al Doilea Război Mondial principiul monopolului de stat asupra războiului a fost confirmat în multe acte normative internaționale. Printre acestea se numără articolul 2 din Carta ONU [7], Acordul de la Nürnberg, Tratatul din 1998 cunoscut sub numele de Statutul Roman al Curții Penale Internaționale, care cere jurisdicție universală și distinge forma legală și „ilegală” de război, o serie de decizii ale Curții Internaționale de Justiție [8], [9], [10] și altele.

Apariția companiilor militare private și creșterea importanței acestora în războaiele moderne au introdus necesitatea problematizării acestui fenomen, precum și încercarea încadrării lui în zona definițiilor juridice adoptate anterior [11].

Statistica ultimelor decenii arată o creștere considerabilă, în întreaga lume, a numărului de persoane angajate ca mercenari în diferite conflicte armate. Ca rezultat, urmărim multe fapte ilegale comise de aceștia pe diferite continente, în special în America Centrală, țările din Orientul Mijlociu, Iraq, Afganistan, continentul african, fosta Iugoslavia, regiunea nord-caucaziană, Ucraina ș.a.

Investigarea acestui fenomen de către cercetătorii G. Alibaeva [1, p. 249-250], K. Kudelko [3], Z. Ebzeeva [12, p. 22], care abordează această problemă din perspectiva unei activități criminale desfășurate de cetățeni străini, evidențiază

states, there was a direct link between the concept of state sovereignty and the definition of war [1]. This connection took on a classic form in Karl Clausewitz’s definition that “war is a continuation of politics” [2, p.16]. From now on, the war became a state monopoly. Only the state had the right to declare war and lead it with a regular army. At the same time, its rival could only be another state and its army. Military actions that do not fall within this definition cannot therefore be classified as war. Other definitions have been used to designate them, such as “anti-terrorist operation”, “low-intensity conflict”, etc. [3] This principle has also become fundamental to international law and has been enshrined in the Geneva Convention of 1864 [4], the Hague Convention of 1899 [5], as well as in Hague Convention of 1907 on the Laws and Habits of Land Warfare [6].

After the Second World War the principle of the state monopoly on war was confirmed in many international normative acts. These include Article 2 of the UN Charter [7], the Nurnberg Agreement, the Treaty of 1998 known as the Roman Statute of the International Criminal Court, which requires universal jurisdiction and distinguishes between the legal and “illegal” form of war, a number of decisions of the International Court of Justice [8], [9], [10] and others.

The appearance of private military companies and their growing importance in modern wars have introduced the need to problematize this phenomenon, as well as to make an attempt to place it in the area of previously adopted legal definitions [11].

Statistics from recent decades show a considerable increase in the number of people employed as mercenaries in various armed conflicts worldwide. As a result we are pursuing many illegal acts committed by them on various continents, especially in Central America, the countries of the Middle East, Iraq, Afghanistan, the African continent, the former Yugoslavia, the North Caucasus region, Ukraine, etc.

Investigation of this phenomenon by researchers G. Alibaeva [1, p.249-250], K. Kudelko [3], Z. Ebzeeva [12, p.22], who approach this issue from the perspective of a criminal activity carried out by foreign citizens, highlights the in-

influența acestui fenomen infracțional asupra mai multor domenii de funcționare a comunităților umane atât în plan național, cât și cel internațional (*political, economic, social etc.*).

În acest context, la 22 decembrie 2003, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite (ONU), asigurând continuitatea implementării prevederilor Convenției internaționale împotriva recrutării, folosirii, finanțării și instruirii mercenarilor, a adoptat Rezoluția nr. 58/162¹, prin care solicită statelor să desfășoare investigații privind eventuala implicare a mercenarilor în toate cazurile de comitere a infracțiunilor și tragerea la răspundere a persoanelor, vinovăția cărora a fost demonstrată, precum și să examineze procedura extrădării acestora la solicitare, în conformitate cu prevederile legislației naționale și acordurile bilaterale sau multilaterale aplicabile în astfel de cazuri [13].

Legislația penală națională a Republicii Moldova definește **mercenarul** ca o *persoană care activează pe teritoriul unui stat implicat într-un conflict armat, în acțiuni militare sau în alte acțiuni violente orientate spre răsturnarea sau subminarea orânduirii constituționale a acestuia ori violarea integrității lui teritoriale în scopul primirii unei recompense materiale, nefiind cetățean al acestui stat, neavând domiciliu permanent pe teritoriul acestuia și nefiind împuternicită cu executarea unor obligații oficiale* [14].

Totodată, noțiunea de „*activitatea mercenarilor*” se aplică în legislația națională făcând referință la:

- participarea mercenarului într-un conflict armat, la acțiuni militare sau la alte acțiuni violente orientate spre răsturnarea sau subminarea orânduirii constituționale ori violarea integrității teritoriale a statului;

- angajarea, instruirea, finanțarea sau altă asigurare a mercenarilor, precum și folosirea lor într-un conflict armat, în acțiuni militare sau în alte acțiuni violente orientate spre răsturnarea sau subminarea orânduirii constituționale ori violarea integrității teritoriale a statului [15].

După cum a fost menționat, problematica privind activitatea mercenarilor a început să fie abordată cu o frecvență sporită în ultimii ani. Acest fapt rezultă din intensificarea în anumite regiuni, îndeosebi în Orientul Mijlociu și în spațiul ex-sovietic, a acțiunilor cu caracter extremist,

fluence of this criminal phenomenon on several areas of functioning of human communities both nationally and internationally (*political, economic, social, etc.*).

In this context, on December 22, 2003, the United Nations (NU) General Assembly, ensuring the continuity of the implementation of the provisions of the International Convention against the Recruitment, Use, Financing and Training of Mercenaries, adopted Resolution no. 58/162¹, by which requests from States to investigate the possible involvement of mercenaries in all cases of criminal offenses and to prosecute persons, the guilt of which has been established, and to examine the procedure for their extradition upon request, in accordance with national law and bilateral or multilateral agreements applicable in such cases [13].

The national criminal legislation of the Republic of Moldova defines **the mercenary** as a *person who acts on the territory of a state involved in an armed conflict, military action or other violent actions aimed at overturning or undermining its constitutional order or violating its territorial integrity in order to receive a material reward, not being a citizen of that state, not having permanent domicile on its territory and not being empowered with the execution of official obligations* [14].

At the same time, the notion of “*mercenary activity*” is used in national law by applying to:

- participation of the mercenary in an armed conflict, in military actions or in other violent actions aimed at overthrowing or undermining the constitutional order or violating the territorial integrity of the state;

- hiring, training, financing or other insurance of mercenaries, as well as their use in an armed conflict, military action or other violent actions aimed at overthrowing or undermining the constitutional order or violating the territorial integrity of the state [15].

As mentioned, the issue of mercenary activity has begun to be addressed more frequently during the recent years. This results from the intensification in certain regions, especially in the Middle East and in the ex-Soviet space, of actions of an extremist, terrorist or separatist nature, with the use of mercenaries.

terrorist sau separatist, cu utilizarea mercenarilor.

Interesul pentru mercenariat se datorează suprasolicitării acestei practici dintr-o perspectivă criminală, fiind utilizată foarte activ pentru a lupta împotriva guvernelor legitime.

Referindu-ne la tangențele activității mercenarilor cu realitățile Republicii Moldova, observăm că pentru statul nostru amploarea semnificativă și dezvoltarea rapidă a fenomenului dat din ultimii ani este generată în special de conflictul militar din zonele Donețk și Luhansk ale regiunii Donbas, Ucraina.

Astfel, evenimentele care au loc în zonele menționate în ultimii ani provoacă cetățenii moldoveni cu viziuni distorsionate despre situația socio-politică în statul vecin să ia decizia de înrolare ca militanți în formațiunile militare ilegale din Donbas.

Analizând sentințele de condamnare plasate pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată al Ministerului Justiției [16], constatăm că pentru moment în statul nostru pentru activități de mercenariat au fost trași la răspundere penală peste 20 de cetățeni ai Republicii Moldova.

Un alt factor care provoacă persoanele la implicarea în conflictul armat în calitate de mercenari este instabilitatea platformei sociale de angajare în câmpul muncii a cetățenilor Republicii Moldova pe teritoriul național. Această activitate este percepută de viitorii mercenari ca o sursă de câștig al unor sume de bani mult mai atrăgătoare, în comparație cu salariile legal obținute la munca în statul de origine, iar faptul că o astfel de activitate este ilegală conform legislației atât a Republicii Moldova, cât și a Ucrainei este ignorat.

Studierea problemei în cauză denotă că în mediul cetățenilor moldoveni există un grad de predispoziție pentru înrolarea în activitatea de mercenariat, ca motiv servind atât factori de natură economică și politică, cât și cei de natură socială.

În acest context nu putem omite și problematica diferendului transnistrean, unde pe lângă structurile militare neconstituționale ale „ministerelor de forță ale r.m.n.”, activează și așa-numitul „Regiment Grăniceresc de Rezervă Independent de Cazaci” cu efectivul de circa 1000-1500 de combatanți [17], membrii cărui pot efectua activitate subversivă împotriva securității naționale a

The interest in mercenaries is due to the overuse of this practice from a criminal perspective, being used very actively to fight against legitimate governments.

Referring to the tangents of the activity of mercenaries with the realities of the Republic of Moldova, we note that for our state the significant scale and rapid development of the phenomenon in recent years is generated mainly by the military conflict in Donetsk and Luhansk areas of Donbas region, Ukraine.

Thus, the events taking place in the areas mentioned in recent years provoke Moldovan citizens with distorted views about the socio-political situation in the neighboring state, to make the decision to enlist as militants in the illegal military formations in Donbas.

Analyzing the convictions placed on the National Portal of Courts of the Ministry of Justice [16], we ascertain that at present more than 20 citizens of the Republic of Moldova have been prosecuted for mercenary activities in our state.

Another factor that causes people to get involved in the armed conflict is the instability of the social platform for employment of the citizens of the Republic of Moldova on the national territory. This activity is perceived by future mercenaries as a source of earning much more attractive sums of money, compared to the salaries legally obtained at work in the state of origin, and the fact that such activity is illegal under the legislation of both the Republic of Moldova, as well as Ukraine is ignored.

The study of the problem in question shows that in the environment of Moldovan citizens there is a degree of predisposition for enrollment in the mercenary activity, as a reason serving both economic and political factors and those of a social nature.

In this context, we cannot omit the issue of the Transnistrian dispute, where in addition to the unconstitutional military structures of the “MNR force ministries”, the so-called “Independent Cossack Border Reserve Regiment” with about 1000-1500 fighters also operates [17], whose members may carry out subversive activity against the national security of the Republic of Moldova.

Republicii Moldova.

Actualmente, de către organele de ocrotire a normelor de drept din Republica Moldova au fost identificați și documentați mai mulți cetățeni moldoveni, implicați nemijlocit sau tangențial în activitatea de mercenariat în teatrele de operațiuni militare din Ucraina și Republica Arabă Siriană [18].

Odată cu escaladarea conflictului militar din Ucraina și tendințele de alimentare a grupurilor militante separatiste din regiunea estică cu noi insurgenți, au fost constatate cazuri de mercenariat cu implicarea cetățenilor Republicii Moldova [19].

Tendențele de dezvoltare a acestui fenomen arată creșterea potențialului pericol pentru securitatea națională a Republicii Moldova la revenirea acestora pe teritoriul național [20].

Concomitent, în asemenea cazuri nu putem exclude o posibilă dezvoltare a ideologiei extremist-teroriste la mercenarii reînțorși în statul de origine, conturate sub influența fenomenului activității de mercenariat.

În același context, putem estima că foștii mercenari ar putea fi mai ușor predispuși să activeze în componența grupărilor infracționale, unde pot aplica cu iscusință deprinderile căpătate în teatrele de operațiuni din zonele de conflict armat.

Mai mult, aceste persoane prezintă interes și pentru mișcările politizate coordonate de structurile subversive din străinătate, care eventual îi pot utiliza în timpul unor măsuri cu caracter politic, în timpul protestelor în calitate de grupuri de șoc (*formarea grupurilor diversionist-teroriste*). În astfel de situații se urmărește implicarea acestor persoane în procedee de „război hibrid”, care include elemente netradiționale de desfășurare a activității de război.

În acest context, o problemă semnificativă constituie transnaționalizarea grupărilor teroriste, care deseori utilizează serviciile mercenarilor din alte țări, reprezentanți ai diverselor grupuri etnice, pentru implicarea acestora în diferite activități teroriste.

Referindu-ne la elemente de risc cu tentă teroristă pe care le prezintă persoanele reînțorșite din zonele de luptă (*a.n. „returnees”*), putem scoate în evidență următoarele.

Mercenarii care au participat în activități de luptă, au depășit bariera psihologică privind

Currently, the Moldovan law enforcement bodies have identified and documented several Moldovan citizens, directly or tangentially involved in the mercenary activity in the theatres of military operations in Ukraine and the Syrian Arab Republic [18].

With the escalation of the military conflict in Ukraine and the tendencies to complete the separatist militant groups in the eastern region with new insurgents, cases of mercenary were found with the involvement of the citizens of the Republic of Moldova [19].

The development tendencies of this phenomenon show the increase of the potential danger for the national security of the Republic of Moldova during their return on the national territory [20].

At the same time, in such cases we cannot exclude a possible development of the extremist-terrorist ideology in the mercenaries returned to the state of origin, outlined under the influence of the phenomenon of mercenary activity.

In the same context, we can estimate that former mercenaries could be more easily predisposed to work in criminal groups, where they can efficiently apply the skills acquired in the theatres of operations in areas of armed conflict.

Moreover, these people are also interested in the politicized movements coordinated by subversive structures abroad, which may eventually use them during political measures, during protests as shock groups (*formation of diversionary-terrorist groups*). In such situations, the involvement of these persons in “hybrid warfare” procedures is pursued, which includes non-traditional elements of conducting war activity.

In this context, a significant problem is the trans-nationalization of terrorist groups, which often use the services of mercenaries from other countries, representatives of various ethnic groups, to involve them in different terrorist activities.

Referring to terrorist elements of risk presented by returnees, we can highlight the following.

Mercenaries who have participated in combat activities, have overcome the psychological barrier to the deprivation of life of others and

privarea de viață a altor persoane și o pot aplica la comandă contra unor remunerări financiare, fără a avea remușcări sau regrete pentru fapta comisă. Acești indivizi au trăit schimbări psihice care le-au modificat viziunile privind existența în societate. Totodată, ei au obținut capacități de mânăuire a armelor de foc în condiții reale de luptă, devenind astfel subiecți de interes pentru recrutorii de mercenari sau grupări criminale. Propuneri de a se alătura unor structuri criminale sau militarizate devin atractive și din cauza unor dificultăți de a se regăsi în viața cotidiană pașnică după revenirea din teatrele de luptă. În același context, din cauza modificării viziunilor social-politice, ei sunt predispuși psihologic să promoveze ideologia destructivă separatistă sau extremist-teroristă.

Încă un factor pe care îl determinăm important este că pentru recrutorii organizațiilor teroriste internaționale mercenarii prezintă interes primordial ca luptători deja formați și instruiți. Ei pot fi radicalizați și transportați în teatrele de operațiuni din Orientul Mijlociu sau alte țări expuse riscurilor de natură teroristă de pe mapamond, ori, în caz de necesitate, pot fi implicați în comiterea actelor teroriste pe teritoriul Republicii Moldova.

Concluzii. Activitatea desfășurată și experiența de luptător profesionist acumulată de un mercenar, reprezintă un risc sporit de securitate națională la revenirea acestuia în țară de origine. Acest fapt generează inclusiv agravarea situației criminogene atât în Republica Moldova, cât și în regiune.

Astfel, predispunerea foștilor mercenari către activitatea criminală sau pentru căutarea altor focare de conflicte militare unde și-ar putea aplica abilitățile obținute în teatrele de operațiuni militare, la fel, creează riscuri pentru securitatea de stat.

În altă ordine de idei, luând în considerare tendințele de aplicare ale așa-numitor „metode ale războiului hibrid”, se atestă dezvoltarea mercenariatului ca un fenomen criminal cu elemente extremist-teroriste, depășind limitele încadrării juridice ale infracțiunii în cauză. Reieșind din aceste aspecte, putem constata că în unele situații cu participarea mercenarilor, acțiunile acestora pot fi calificate juridic ca infracțiuni cu caracter extremist-terorist.

can apply it according to the order against financial remuneration, without remorse or regrets for the deed committed. These individuals experienced psychic modifications that changed their visions of existence in the society. At the same time, they have acquired the ability to handle firearms in real fighting conditions, thus becoming subjects of interest for recruiters of mercenaries or criminal groups. Proposals to join criminal or militarized structures also become attractive due to difficulties in finding themselves in peaceful daily life after returning from battle theatres. In the same context, due to the change in socio-political views, they are psychologically supposed to promote destructive separatist or extremist-terrorist ideology.

Another important factor is that mercenaries are of primary interest to recruiters of international terrorist organizations as already trained and formed fighters. They may be radicalized and transported to the theatres of operations in the Middle East or other countries exposed to terrorist risks around the world, or, if necessary, may be involved in committing terrorist acts on the territory of the Republic of Moldova.

Conclusions. The activity carried out and the experience of a professional fighter accumulated by a mercenary represents an increased risk for national security upon his return to the country of origin. This fact also generates the aggravation of the criminogenic situation both in the Republic of Moldova and in the region.

Thus, the predisposition of former mercenaries to criminal activity or to look for the hotbeds of military conflict where they could apply their skills obtained in the theatres of military operations, also creates risks for state security.

In other words, taking into account the application trends of the so-called “hybrid warfare methods”, the development of mercenarism is attested as a criminal phenomenon with extremist-terrorist elements, exceeding the limits of the legal classification of the crime in question. Based on these aspects, we can see that in some situations with the participation of mercenaries, their actions can be legally qualified as extremist-terrorist crimes.

Currently, mercenaries are one of the cate-

Actualmente, mercenarii constituie una din categoriile participanților în formațiunile armate ilegale cu caracteristici criminologice proprii, exprimate atât prin specificul intern de dezvoltare a unui stat (*pe teritoriul cărui ori se desfășoară conflictul militar, ori se reîntorc mercenarii din zonele de conflict*), cât și de factorii transnaționali, condiționate de propaganda activă a grupărilor naționalist-extremiste sau teroriste privind alăturarea noilor ideologii, confesiuni, aspirații politice sau curente religioase radicale.

În condițiile expuse există riscuri reale de „recalificare” a fostului mercenar în actualul terorist cu viziuni distructive și tendințe de a câștiga venituri din participarea la activități teroriste.

gories of participants in illegal armed formations with their own criminological characteristics, expressed both by the specific internal development of a state (*on whose territory either the military conflict takes place or the mercenaries from the conflict zones return*), as well as by transnational factors, conditioned by the active propaganda of nationalist-extremist or terrorist groups regarding the joining of new ideologies, denominations, political aspirations or radical religious currents.

Under the conditions set out, there are real risks of “retraining” the former mercenary in the current terrorist with destructive visions and tendencies to earn income from participation in terrorist activities.

Referințe bibliografice

Bibliographical references

1. Алибаева Г.А. История наемничества: криминологический аспект. В: Вестник Астраханского Государственного Технического Университета. 2007, № 3 (38), ISSN: 1812-9498.
2. Carl von Clausewitz. Despre război (Vom Kriege), Ed. ANTET, 2006. ISBN: 9789736365164, p.16.
3. Куделко К. Современное наемничество: буква закона. 22.05.2017. <https://warspot.ru/7256-sovremennoe-naemnichestvo-bukva-zakona>
4. Convenția de la Geneva din 22.08.1864 pentru Ameliorarea situației răniților de pe câmpul de luptă.
5. Convenția de la Haga din 18.05.1899 privind legile despre purtarea războaielor și crime de război.
6. Convenția de la Haga din 18.10.1907 privind legile și obiceiurile de război terestru.
7. Carta Organizației Națiunilor Unite din 26.06.1945 semnată în San Francisco, SUA, <https://www.history.com/this-day-in-history/u-n-charter-signed>
8. International Court of Justice, 09.04.1984, Military and Paramilitary Activities in and against Nicaragua (Nicaragua v. USA), <https://www.isj-cij.org/en/case/70>;
9. International Court of Justice, 11.05.1973, Trial of Pakistani Prisoners of War (Pakistan v. India), <https://www.isj-cij.org/en/case/60>;
10. International Court of Justice, 20.11.1950, Reservations to the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide, <https://www.isj-cij.org/en/case/12>
11. <http://guardinfo.online/2019/07/16/sovremennoe-naemnichestvo-kak-ego-traktuet-zakon-v-rossii-i-v-mire/>
12. Эбзеева Э. Наемничество: уголовно-правовой и криминологический аспекты (на примере Северного Кавказа)
13. Drăgulean A., Albu N. Reflecții istorico-juridice cu privire la activitatea mercenarilor. Revista moldovenească de drept internațional și relații internaționale, nr. 2 (Vol.14), 2019, Ediția 2, Volumul 14, p. 58. ISSN 1857-1999 EISSN 2345-1963
14. Codul Penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18.04.2002, art. 130.
15. Codul Penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18.04.2002, art. 141.
16. <https://www.instante.justice.md>
17. Vasiloii R. Riscuri de securitate și apărare

- în contextul reglementării transnistrene, 01.06.2017, p. 9, 14, 26, Editat: Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”, www.viitorul.org/ro/library-books/734
18. <https://www.zdg.md/stiri/stiri-sociale/sbua-publicat-numele-unui-mercenar-moldovean-decedat-in-siria>
19. <https://antiteror.sis.md/content/mercenar-moldovean-identificat-si-deferit-organelor-de-ocrotire-normelor-de-drept>
20. <https://antiteror.sis.md/content/moldovean-retinut-pentru-activitate-de-mercenariat>
21. <https://antiteror.sis.md/content/mercenar-moldovean-identificat-si-deferit-organelor-de-ocrotire-normelor-de-drept-0>
22. <https://antiteror.sis.md/content/operatiune-comuna-soldata-cu-retinerea-unui-mercenar>
23. <https://antiteror.sis.md/content/exercițiul-international-antiterorist-strong-border-2017>
24. <https://antiteror.sis.md/content/doua-acte-normative-care-vin-sa-consolideze-politica-nationala-domeniul-prevenirii-si>
25. <https://antiteror.sis.md/content/exercițiu-antiterorist-organizat-de-centrul-antiterorist-al-sis>
26. <https://antiteror.sis.md/content/mercenar-retinut-de-catre-cat-al-sis-comun-cu-mai-si-procuratura>

Despre autori

Alexandru PARENIUC,
doctor în drept, conferențiar universitar,
prodecan al Facultății „Drept, ordine publică
și securitate civilă” a Academiei „Ștefan cel Mare”
a MAI al Republicii Moldova,
e-mail: alexandru.pareniuc@mai.gov.md
tel.: (+373)79402970

Vasili BEDA,
doctorand,
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI
al Republicii Moldova,
e-mail: vasili.beda@gmail.com
tel.: (+373)68806668

About authors

Alexandru PARENIUC,
PhD, associate professor,
vice dean of the Faculty “Law, Public Order
and Civil Security” of the Academy “Ștefan cel
Mare” of the MIA of the Republic of Moldova,
e-mail: alexandru.pareniuc@mai.gov.md
Tel.: (+373)79402970

Vasili BEDA,
PhD student,
Academy “Ștefan cel Mare” of the MIA
of the Republic of Moldova
e-mail: vasili.beda@gmail.com
Tel.: (+373)68806668